

‘เขียนไปให้สุดฝัน’ คู่มือการเล่าเรื่องจากเรื่องเล่าของวินทร์ เลียววาริณ

ชญาณี ฉลาธัญญกิจ *

‘วินทร์ เลียววาริณ’ คือ เครื่องหมายแห่งความคาดเดาไม่ได้ เหนือจินตนาการ และสร้างสรรค์อย่างที่สุด ตลอด 30 ปีที่ผ่านมาในชีวิตการทำงานเขียนของศิลปินแห่งชาติ สาขาวรรณศิลป์ เจ้าของรับรางวัลซีไรต์ 2 สมัย ได้สร้างสรรค์วรรณกรรมหลากหลายแนว ตั้งแต่แนวหักมุม แนวอิงประวัติศาสตร์ แนววิทยาศาสตร์ แนวสืบสวนสอบสวน แนวลึกลับสยองขวัญ แนวสารคดี ไม่เว้นแม้กระทั่งแนวศาสนาปรัชญา จนถึงแนวทดลองอันเป็นผลงานโดดเด่นของเขา

เขียนไปให้สุดฝัน คือ ผลงานเขียนเล่มล่าสุดของวินทร์ที่เพิ่งตีพิมพ์ในปี 2558 นี้ เป็นงานเขียนที่ว่าด้วยวิธีการสร้างสรรค์เรื่องเล่า มีการใช้องค์ความรู้ในด้านต่างๆ หลากหลายสาขา ไม่ว่าจะเป็น สถาปัตยกรรมศาสตร์, กราฟิก ดีไซน์, โฆษณา, แอนิเมชัน ตลอดงานด้านภาพยนตร์ ประสบการณ์การทำงานด้านต่างๆ ของเขา ถูก

รวบรวมผสมผสานไว้ในหนังสือเล่มนี้ทั้งหมด ผู้อ่านจะได้ทำความเข้าใจกับศิลปะเปรียบเทียบ การนำแนวความคิดในงานสถาปัตยกรรมและงานศิลปะแขนงอื่นๆ มาขยายขอบเขตมุมมองต่อเรื่องราวให้พัฒนาต่อไป

นอกจากจะมีลูกเล่นในการวางเนื้อหาแต่ละบทที่ไม่ปะติดปะต่อ การวางเลขบทที่ไม่ต่อเนื่องสลับกันไปมา จนผู้อ่านต้องอาศัยสารบัญในการทำหน้าที่เป็นเครื่องชี้ทางในการอย่างจริงจังกว่าหนังสือเล่มไหนๆ แล้วนั้น สิ่งที่ทำให้ เขียนไปให้สุดฝัน ต่างจากตำราการเขียนนิยายเล่มอื่นๆ ก็คือ มันไม่ใช่ตำราที่มีเอาไว้สำหรับนักเขียนหนังสือเท่านั้น หากแต่มันเป็นตำราที่ว่าด้วยการเล่าเรื่อง ถึงแม้คำโปรยที่ปกหลังจะเขียนว่า ‘เป็นการอธิบายวิธีการเขียนเรื่องสั้นและนวนิยายแบบต่างๆ’ แต่เมื่อเปิดอ่าน จะพบว่าครึ่งหนึ่งของเล่มหยิบยกกลวิธีการเล่าเรื่องของภาพยนตร์และละครมาเป็นตัวอย่างในการวางโครงเรื่องและสังเคราะห์แนวความคิดให้ผู้อ่าน

* ชญาณี ฉลาธัญญกิจ

อาจารย์ประจำภาควิชาสื่อสารการแสดง คณะนิเทศศาสตร์ มหาวิทยาลัยสยาม

เข้าใจกระบวนการก่อร่างความคิด กำเนิดการสร้างสรรค์งานผ่านกรณีศึกษาเรื่องต่างๆ

จากความหนา 431 หน้า เนื้อหาถูกแบ่งออกเป็น 4 ส่วน คือ หลักการออกแบบ ซึ่งว่าด้วยศิลปะ แรงบันดาลใจและการลอกเลียนแบบ, กลวิธีที่เป็นการแจกแจงส่วนประกอบต่างๆ ของเรื่อง, การเล่าเรื่องในแต่ละประเภท อันเป็นการกระเทาะเปลือกให้เห็นแก่นของคุณสมบัติเฉพาะของแนวเรื่องประเภทนั้นๆ และส่วนสุดท้ายเป็นเรื่องของเทคนิคการเล่าที่จะทำให้เรื่องกลมกล่อม สาระใจความทั้งหมดถูกถ่ายทอดด้วยภาษาที่เข้าใจง่าย เป็นกันเองไม่มีถ้อยคำหรือหยาบ ไม่มีคำศัพท์แปลกปลอมที่ยากเกินกว่าจะเข้าใจ ให้ความรู้สึกเหมือนได้อ่านหนังสือสนุกๆ หนึ่งเล่ม มากกว่าที่กำลังจะศึกษาคำราชาวิชาการ

ด้วยสรรพนามแทนตัว ‘ผม’ ที่วินทร์ใช้ในการพาผู้อ่านไปเรียนรู้บทเรียนต่างๆ ทำให้ในระหว่างทาง ขณะที่ผู้อ่านได้สัมผัสแต่ละตัวอักษรในประโยคแห่งความรู้ ก็จะได้ดำดิ่งลงไปในตัวตน เบื้องหลังความคิดของวินทร์ เลี้ยววาริณด้วย ทั้งเกร็ดเล็กเกร็ดน้อย เรื่องราวที่เขาเคยผ่านมา

ประสบการณ์ที่เรียนรู้จากการทำงานในแวดวงนี้หมักอันยาวนาน ยิ่งทำให้ผู้อ่านซึ่งสนใจในการสร้างสรรค์เรื่องเล่าเห็นแนวทางเดินในก้าวต่อไปของการเป็นนัก(ฝึก)เขียนได้ชัดเจนขึ้น

มีคนกล่าวว่า ใครๆ ก็เป็นนักเขียนได้ แต่ไม่ใช่ทุกคนจะเป็นนักเขียนได้ คล้ายๆกับประโยคที่วินทร์เขียนไว้ในบทส่งท้ายของหนังสือเล่มนี้ว่า “ร้อยบรรณาธิการผู้ารวมกันก็สร้างนักเขียนหนึ่งคนไม่ได้” ไม่มีใครสามารถจับมือใครให้เขียนเรื่องดีๆ น่าจดจำได้ แต่อย่างน้อยหนังสือเล่มนี้ก็เป็นแผนที่นำทางให้ใครก็ตามที่อยากจะได้เดินบนเส้นทางนักเขียน ได้เห็นทิศทางที่จะก้าวต่อไป แม้มันจะไม่ใช่เครื่องมือที่ทำให้ถึงฝั่งฝันได้ในพริบตา แต่เอาไว้ซัพพุงตอนล้ม เอาไว้ส่องนำทางตอนความคิดมืดมน เอาไว้กระเทาะผนังเมื่อเดินมาถึงทางตันก็นับว่าเป็นเรื่องดี

อ่านจบก็หอบดินสอขึ้นมา GANG SMUD แล้วเขียนไปให้สุดฝัน...